

Ostatnie miesiące przyniosły kilka ważnych wydarzeń w obszarze organizacyjno-systemowym w hematologii. 20 maja 2019 roku Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, Andrzej Duda, w obecności Ministra Zdrowia, prof. Łukasza Szumowskiego, podpisał ustawę o Narodowej Strategii Onkologicznej.

Ma ona wytyczyć kierunki rozwoju poszczególnych obszarów systemu opieki onkologicznej i wspierających onkologię ze szczególnym uwzględnieniem działań z zakresu profilaktyki, wczesnego wykrywania oraz diagnostyki i leczenia chorób nowotworowych. Narodowa Strategia Onkologiczna obejmuje również hematoonkologię oraz hematologię i onkologię dziecięcą. Ustawodawca zakłada przyjęcie strategicznego dokumentu na lata 2020–2030, który ma doprowadzić do zmiany trendów epidemiologicznych w onkologii, w tym przede wszystkim zmniejszenia umieralności z powodu nowotworów. Jak wiadomo, nowotwory złośliwe są drugą pod względem częstości przyczyną zgonów w naszym kraju. Rocznie w Polsce notuje się około 160 tys. nowych zachorowań i aż 100 tys. chorych na nowotwory umiera w ciągu roku. Zwiększająca się liczba zgonów z powodu nowotworów wynika przede wszystkim ze zbyt późnej wykrywalności. Zgodnie z zapisami ustawy główne cele Narodowej Strategii Onkologicznej mają objąć:

- 1) obniżenie zachorowalności na choroby nowotworowe dzięki edukacji zdrowotnej, promocji zdrowia i profilaktyki, w tym kształtowania świadomości prozdrowotnej i propagowania zdrowego stylu życia;
- 2) poprawę profilaktyki, wczesnego wykrywania, diagnostyki i leczenia chorób nowotworowych;
- 3) rozwój systemu opieki zdrowotnej w onkologii dzięki koncentracji działań wokół chorego i jego potrzeb z uwzględnieniem poprawy jakości życia chorych i ich rodzin;
- 4) zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości świadczeń opieki zdrowotnej w onkologii, udzielanych zgodnie z aktualną wiedzą medyczną;
- 5) opracowanie i wdrożenie zmian organizacyjnych, które zapewnią chorym równy dostęp do koordynowanej i kompleksowej opieki zdrowotnej w onkologii;
- 6) rozwój działalności szkoleniowej i edukacji oraz kształcenia kadr medycznych w onkologii;
- 7) rozwój badań naukowych służących poprawie i zwiększeniu efektywności oraz innowacyjności leczenia chorób nowotworowych.

W Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji (AOTMiT) rozpoczęły się w tym roku prace nad wprowadzeniem referencyjności ośrodków hematologicznych. Projekt ten jest realizowany we współpracy z grupą ekspertów i zakłada wprowadzenie trzech poziomów referencyjnych, tj. podstawowego, specjalistycznego i wysokospecjalistycznego. W odniesieniu do każdego poziomu referencyjnego będą określone wymagania formalne, dotyczące personelu, wyposażenia w sprzęt i aparaturę medyczną oraz wymagania dotyczące realizacji badań i procedur, jak również zasady organizacji udzielania świadczeń. Nowym elementem ma być wprowadzenie kryteriów jakościowych mierzonych nie tylko liczbą leczonych chorych i rodzajem zrealizowanych świadczeń medycznych, ale również wdrożeniem procedur monitorowania jakości procesu diagnostyczno-terapeutycznego. Głównym założeniem wprowadzenia referencyjności jest to, aby pacjenci wymagający zastosowania bardziej specjalistycznych świadczeń i procedur medycznych byli kierowani do ośrodka o wyższym poziomie referencyjnym, a chorzy niewymagający takich procedur mogli być leczeni w ośrodku o niższym poziomie referencyjnym. Aby osiągnąć ten cel, konieczna jest sformalizowana współpraca między ośrodkami w ramach województw, a w razie potrzeby — również między województwami. Kolejnym ważnym projektem, którego realizacja rozpoczyna się w AOTMiT, jest opracowanie modelu kompleksowej i koordynowanej opieki specjalistycznej (KOS-HEM) dla pacjentów hematoonkologicznych w oparciu o tak zwane ścieżki pacjentów. W projekcie tym zakłada się między innymi rozszerzenie zakresu refundowanych procedur o trepanobiopsję szpiku kostnego, badania immunofenotypowe i immunohistochemiczne. Ważnym elementem KOS-HEM ma być koordynacja całościowej opieki nad pacjentem hematoonkologicznym,

począwszy od diagnostyki, indywidualnego planu leczenia i jego realizacji, poprzez świadczenia wspomagające, takie jak lekarskie konsultacje specjalistyczne, konsultacje psychoonkologiczne, porady dietetyczne, a skończywszy na rehabilitacji i leczeniu bólu.

W tym roku, podobnie jak w poprzednim, udało się pozyskać środki finansowe dla hematoonkologii w ramach konkursu ofert na wybór realizatorów

programu wieloletniego pod nazwą *Narodowego Programu Zwalczania Chorób Nowotworowych* w zakresie zadania pod nazwą „Doposażenie klinik i oddziałów hematoonkologicznych w sprzęt do diagnostyki i leczenia białaczek na rok 2019”. Konkurs jest adresowany do podmiotów realizujących leczenie białaczek u dorosłych; oferty złożyło 36 jednostek posiadających w swoich strukturach oddziały hematoonkologiczne. Czekamy na rozstrzygnięcie konkursu.

*Konsultant Krajowy w dziedzinie hematologii
prof. dr hab. n. med. Ewa Lech-Marańda*